

συνέχεια από σελ. 1

Στο πλαίσιο των διμερών επαφών, υπεγράφη από τους Πρόεδρους κ.Μ.Στυλιανίδη και κ.Ντ.Κυριάκοφ Πρωτόλλο Συνεργασίας μεταξύ των δύο Ενώσεων – Δήμων

και Κοινοτήτων Ξάνθης και Δήμων Ροδόπης αντίστοιχα, σύμφωνα με το οποίο εντοπίζονται κατ' αρχήν τα πεδία συνεργασίας και ανάληψης κοινών πρωτοβουλιών, που είναι η ανταλλαγή εμπειρίας και τεχνογνωσίας στην πορεία της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης καθώς και η υποστήριξη για την ανάπτυξη και εφαρμογή αλληλέγγυων έργων και σχεδίων που αφορούν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση των δύο περιοχών.

Τα μέλη της ελληνικής αποστολής παρέστησαν στα εγκαίνια των εγκαταστάσεων του συστήματος παροχής ζεστού νερού για χρήση και θέρμανση από ηλιακή ενέργεια στον παιδικό σταθμό του Σμόλιαν

Η Ελληνική αντιπροσωπεία με τους Βούλγαρους ομολόγους τους στο Παιδικό Σταθμό του Σμόλιαν.

– έργο το οποίο υλοποιήθηκε και χρηματοδοτήθηκε από το Ενεργειακό Γραφείο ΑΜΘ, ενώ στον Πρόεδρο της ΤΕΔΚ Ξάνθης επιδόθηκε το χρυσό κλειδί της πόλης κατά την επίσκεψη της ελληνικής αντιπροσωπείας στο Δήμο Ρούντοζεμ – τον πλέον ακριτικό Δήμο της Βουλγαρίας που βρίσκεται πιο κοντά στα σύνορα με την Ελλάδα.

Κατά τις επιμέρους επαφές των Ελλήνων εκπροσώπων με τους Βούλγαρους ομολόγους τους αλλά και τους δημοσιογράφους, κατέστη σαφής η θαρύτητα που δίνουν οι γείτονές μας στο ρόλο της αυτοδιοίκησης για την προώθηση και ανάπτυξη της διασυνοριακής συνεργασίας σε διάφορους τομείς (Πάρκο Ελληνοβουλγαρικής Φιλίας) καθώς και για την υλοποίηση κοινών έργων (κάθετος άξονας).

Στο πλαίσιο της διμερούς συνεργασίας, κατόπιν πρόσκλησης της ΤΕΔΚ Ξάνθης, Μέλη της Ένωσης ΟΤΑ Ροδόπης πρόκειται να επισκεφθούν με εκπροσώπους του επιχειρηματικού κόσμου την Ξάνθη για να συμμετάσχουν μεταξύ άλλων σε σχετική ημερίδα εργασίας που θα πραγματοποιηθεί το διάστημα 29-31 Μαρτίου. Στην αποστολή θα συμμετέχουν και οι 20 Δήμαρχοι της περιοχής.

Με... μιά ματιά

ΣΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ...

Συνυφασμένη είναι η πορεία της ΤΕΔΚ με την πορεία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο Νομό Ξάνθης. Άλλως πώς μπορούσε να γίνει;

Οι αγωνίες και τα προβλήματα των ΟΤΑ είναι και αγωνίες της ΤΕΔΚ η οποία προσπαθεί να βρεί λύσεις και διεξόδους, να βοηθήσει την προσπάθεια του κάθε Δήμου και Κοινότητας αναλαμβάνοντας τις ευθύνες που απορρέουν από τον πολυσχιδή ρόλο της, τον πολιτικό, τον επιτελικό, τον αναπτυξιακό.

Υπ' αυτό το πρίσμα, η εργώδης προσπάθεια που καταβάλλεται σε όλα τα επίπεδα και οι πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται για την υποστήριξη των ΟΤΑ της Ξάνθης, για την προώθηση των

Από το πρόσφατο Συνέδριο της ΤΕΔΚ Ν. Ξάνθης

ιδιαίτερων θεμάτων που τους απασχολούν αλλά και για την προβολή τους όπως και το έργο που επιτελείται στο πολιτικό επίπεδο για διαχείριση των προβλημάτων της Αυτοδιοίκησης συνολικά, εξασφάλισε «θετικό ισοζύγιο» στα απολογιστικά αποτελέσματα του περασμένου έτους. Το έργο της ΤΕΔΚ Ξάνθης κρίθηκε από τους ίδιους τους «εργάτες» της Τ.Α. ως «καινοτόμο και πρω-

τοποριακό». Ο ...πτήχης έχει μπει ψηλά και αυτό μάς δημιουργεί αφενός αυξημένες ευθύνες, αφετέρου συνιστά πρόκληση για την υπέρβασή του!

Στη νέα χρονιά που ήδη διανύουμε καλούμαστε να διεκδικήσουμε, με συνέπεια στις αποφάσεις μας του Νοεμβρίου του 2001, μία σειρά νέων ή ...ώριμων πλέον αιτημάτων που έχουν να κάνουν με το **τί αυτοδιοίκηση θέλουμε, τί ανάπτυξη θέλουμε, με την ηθική της πολιτικής και την οικονομική επιδίωξη των ΟΤΑ...** Με άλλα λόγια, καλούμαστε να ξαναπούμε δυναμικά και με νέα «όπλα» στο πεδίο της μόνιμης «πάλης» για τη διαχείριση του παρόντος και μέλλοντος του τόπου μας!

Θέλουμε λοιπόν μία Τοπική Αυτοδιοίκηση με ακηδεμόνευτο θεσμικό ρόλο που ν' απαντάει σε όλα τα κρίσιμα θέματα που απασχολούν τους πολίτες στο τοπικό επίπεδο ζωής.

Θέλουμε μία Τ.Α. ανεξάρτητη και αυτάρκη που θα λειτουργεί όμως στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου εθνικού σχεδιασμού (**η ύπαρξη του οποίου είναι κρίσιμο στοιχείο**).

Θέλουμε να προσδιορισθεί και να τεθεί σε εφαρμογή μία εθνική προσπάθεια **ισοκατανομής του πλούτου και ισοδύναμης ανάπτυξης των βασικών υποδομών** και του παραγωγικού κεφαλαίου. Διότι γνωρίζει πολύ καλά η Τοπική Αυτοδιοίκηση πως στα χρόνια που έρχονται, η περιφέρεια εκ των δεδομένων (ολυμπιακά έργα, έργα μεγάλης κλίμακας στο ΓΚΠΣ, γραφειοκρατία και τεχνικές απαιτήσεις πάνω από τις δυνατότητές της), ίσως περιοριστεί στη διαχείριση «ψιχίων» για την τοπική ανάπτυξη με τον κίνδυνο να ...απωλέσει και το εναπομείναν ανθρώπινο κεφάλαιο που έχει να φροντίσει στην επαρχία.

Η αναγκαιότητα για ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη προβάλλει πλέον επιτακτική και συνιστά τον ύψιστο στόχο για την Τ.Α. τα επόμενα χρόνια.

Γι' αυτό και ζητούμε την εμπλοκή των ΤΕΔΚ σε μία διαδικασία ουσιαστικού **χωροταξικού σχεδιασμού** για την ισόρροπη ανάπτυξη του Νομού. Γι' αυτό και διεκδικούμε το ρόλο της Τ.Α. στην εθνική υπόθεση της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων.

Αλλά θέλουμε κίολας – αναγνωρίζοντας την «αχίλλειο πτέρνα» της πολιτικής κάθε επιπέδου – **η ίδια η Αυτοδιοίκηση να φροντίσει** ώστε να αναστραφεί άμεσα η κοινωνική αίσθηση που υπάρχει, εξαιτίας κάποιων μεμονωμένων περιπτώσεων αιρετών με «εύπλαστη» πολιτική συνείδηση και συμπεριφορά, πως οι «έξυπνοι» λειτουργούν σε καθεστώς υπερνομίας ενώ τα «κορόιδα» τηρούν τους νόμους! Οι νόμοι πρέπει να εφαρμόζονται προς πάσα κατεύθυνση.

ΣΤΟ ΑΚΡΙΤΙΚΟ ΦΥΛΑΚΙΟ...

Αποστολή της ΤΕΔΚ Ξάνθης με επικεφαλής τον Πρόεδρό της και Δήμαρχο Ξάνθης κ.Μ.Στυλιανίδη επισκέφθηκε το ακριτικό φυλάκιο στον Κίδαρη (ελληνοβουλγαρικά σύνορα) στις 10/1/2002. Ο σκοπός της επίσκεψης συνδυάστηκε με σχετική πρωτοβουλία της ΚΕΔΚΕ για την προσφορά δώρων στους ακρίτες φαντάρους. Κατά την τελετή παράδοσης των δώρων (ενός ψυγείου και μίας τηλεόρασης) παρόντες ήταν: ο Διοικητής του 515 ΜΤΠ Αν/χης Λιάρας Παναγιώτης και ο Διοικητής του 29ου Συντάγματος Πεζικού Πόγραδετς, Συν/χης Καραμποτσόλης Γεώργιος ο οποίος ευχαρίστησε τον πρόεδρο της ΤΕΔΚ απονέμοντάς του τιμητική πλακέτα.

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΞΑΝΘΗΣ

Δίμηνη έκδοση ΤΕΔΚ Ν. Ξάνθης

Γραφεία: Γ. Σταύρου 20, ΤΘ 247
67100 ΞΑΝΘΗ
Τηλ.: 0541 - 27470
Fax: 0541 - 29466
e-mail: tedk@xan.forthnet.gr

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Στυλιανίδης Μικαήλ, Πρόεδρος
Τ.Ε.Δ.Κ.Ν.Ξ

Υπεύθυνος ύλης: Μικαηλίδης Παν., Αντιπρόεδρος Τ.Ε.Δ.Κ.Ν.Ξ

Συντακτική επιτροπή: Μικαηλίδης Παν., Κούρος Θ., Μίχος Ν.

Διανέμεται στους ΟΤΑ σε Δημ. Οργανισμούς, Επιμελητήρια κ.λ.π.

Η "Φ.Τ.Α." σχεδιάζεται και σεληδοποιείται από τη: ZOOM Art Group
και τυπώνεται στο τυπογραφείο "ΤΥΠΟΓΡΑΜΜΑ".

Υπεύθυνος τυπογραφείου: Δημήτρης Γενταΐδης

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΕΔΚ – ΔΠΘ για την Αντιμετώπιση προβλημάτων ύδρευσης στο Νομό Ξάνθης

Η διερεύνηση, καταγραφή και επίλυση των προβλημάτων ύδρευσης με τα οποία είναι αντιμέτωποι πολλοί οικισμοί στο σύνολο των ΟΤΑ του Νομού Ξάνθης, μέσα από μία τεκμηριωμένη επιστημονικά πρόταση που θα εξασφαλίζει μακροπρόθεσμα ποσοτική επάρκεια και ποιότητα πόσιμου νερού, υπήρξε το αντικείμενο συνεργασίας της Τοπικής Ένωσης Δήμων & Κοινοτήτων με το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Τομέας Γεωτεχνικής Μηχανικής της Πολυτεχνικής Σχολής Ξάνθης).

Το ερευνητικό πρόγραμμα που υλοποιήθηκε υπό τον καθηγητή **Ιωάννη Διαμαντή**, μάς παρείχε μία πλήρη εικόνα των υφιστάμενων συνθηκών ύδρευσης και συγκεκριμένες προτάσεις για την επίλυση επιμέρους προβλημάτων σε επίπεδο Νομού.

Έτσι, αυτή τη στιγμή, μπορούμε να πούμε ότι: **έχοντας χαρτογραφήσει** τις ελλείψεις που εμφανίζονται τόσο στην ποσότητα

όσο και στην ποιότητα του νερού ύδρευσης των οικισμών όπως και τις αιτίες στις οποίες οφείλονται αυτές και έχοντας υπόψιν τις προτάσεις του ερευνητικού προγράμματος για την ικανοποίηση του συνόλου των αναγκών, **διαθέτουμε** ένα απόλυτα χρήσιμο **Διαχειριστικό Σχέδιο** – έναν μπουσούλα πολύτιμο στον προγραμματισμό των μεγάλων παρεμβάσεων που πρέπει να γίνουν για να εξασφαλιστεί σε μακροπρόθεσμη βάση **1)** ποσοτική ισοκατανομή και ποιοτική βελτίωση του νερού ύδρευσης στο Νομό καθώς και **2)** διατήρηση υπαρχόντων υδροφόρων πεδίων ως εφεδρικών για την αντιμετώπιση νέων αναγκών στο μέλλον. Επιπλέον το Σχέδιο αυτό αποτελεί **προϋπόθεση** για την εξασφάλιση χρηματοδοτήσεων από την Περιφέρεια, το Ταμείο Συνοχής και άλλα Χρηματοδοτικά Μέσα.

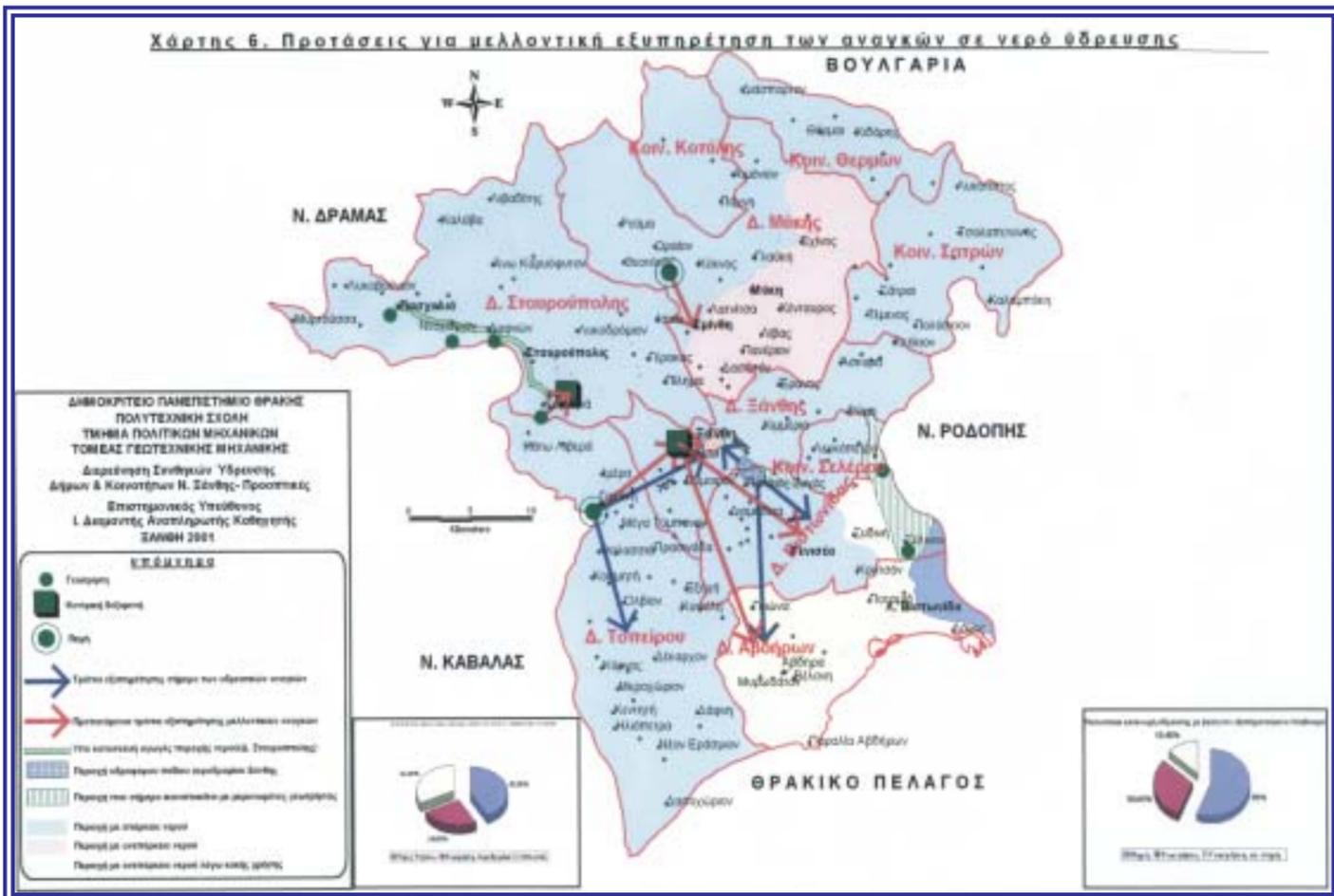
Επικεντρώνοντας στις προτάσεις, είναι σημαντικό να τονίσουμε την ανάγκη κατανόησης του προβλήματος τόσο από την πλευρά του κάθε ΟΤΑ ξεχωριστά (Δήμου ή Κοινότητας) όσο και των εμπλεκόμενων φορέων ενδιαφέροντος των ΟΤΑ που αντικείμενό τους έχουν τη διαχείριση των υδάτων ύδρευσης προκειμένου να ιδωθεί και στην πράξη το

πρόβλημα συνολικά και στις πραγματικές του διαστάσεις και όχι μεμονωμένα και αποσπασματικά. Οι ΟΤΑ με τη σειρά τους είναι επίσης σημαντικό να θέσουν στην καρδιά του προβλήματος τους ίδιους τους δημότες προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνεργασία τους ή να ελαχιστοποιηθούν οι ενδεχόμενες αντιδρά-

ρεμβάσεις:

1) να γίνει πλήρης εκμετάλλευση των πηγών Στρατώνων – Τοξοτών που παρέχουν μεγάλες ποσότητες νερού και καλής ποιότητας και μπορούν να καλύψουν τις απαιτήσεις των Δήμων Ξάν-

θης, **5)** προστασία των ρεμάτων όπου εκδηλώνονται εκμεταλλεύσιμες πηγές για ύδρευση, **6)** εκπαίδευση τεχνίτη του Δήμου για τη συνολική παρακολούθηση της λειτουργίας των χλωριστηρίων, **7)** εκμετάλλευση των πηγών στις περιοχές Σταματίου και Μύκης για την κάλυψη των αναγκών των γύρω οικισμών που αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα, **8)** συστηματική υδρογεωλογική διερεύνηση των περιοχών Χαϊντούς και Κούλας και εν συνεχεία προγραμματισμός για μεταφορά του νερού στους οικισμούς που έχουν έντονο π ρ ό β λ η μ α

σεις τους στην προσπάθεια εφαρμογής κανόνων για τη σωστή από μέρους τους διαχείριση του νερού που θα συμβάλει στον επιδιωκόμενο σκοπό. **Αυτή η κατανόηση είναι επιβεβλημένη εκ τού γεγονότος ότι η «γεωγραφία» των υδροφόρων οριζόντων και των φυσικών πηγών δεν ταυτίζεται με τη «γεωγραφία» των αναγκών των οικισμών αλλά ούτε των χρήσεων του νερού.**

Το πλέγμα των παραμέτρων που συντείνουν στην ύπαρξη σήμερα προβλημάτων, είναι σύνθετο και απαιτεί αντιμετώπιση σοβαρή με συνέπεια στην πραγματοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων.

Το πρώτο γενικό μέτρο είναι η εφαρμογή κατάλληλης πολιτικής νερού που να εξασφαλίζει την κατανάλωση των απαραίτητων ποσοτήτων για την ικανοποίηση όλων των υδρευτικών αναγκών με νερό καλής ποιότητας. Για να επιτευχθεί αυτό **χρειάζεται α)** να επιβληθεί κωστολόγηση, **β)** να εγκατασταθούν υδρόμετρα όπου δεν υπάρχουν και γ) να απαγορευθεί η χρησιμοποίηση του υδρευτικού νερού για άλλη χρήση.

Ειδικότερα και κατά γεωγραφικές ενότητες θα πρέπει να γίνουν οι εξής πα-

θη, Τοπερίου, Αβδήρων και Βιστωνίδας στο μεγαλύτερο μέρος τους, δηλαδή όλων σχεδόν των οικισμών των πεδινών Δήμων που σήμερα εξυπηρετούνται από τις πηγές Στρατώνων (το 70% του Δήμου Ξάνθης και ο Δήμος Τοπερίου) και από τις πηγές Αεροδρομίου (30% του Δήμου Ξάνθης, Δήμος Αβδήρων και μέρος Δήμου Βιστωνίδας με ελλείψεις κατά τους θερινούς μήνες που οφείλονται στην κακή διαχείριση και την άσχημη κατάσταση του δικτύου). Αυτή η λύση «απελευθερώνει» πολλές γεωτρήσεις από την εξυπηρέτηση υδρευτικών αναγκών εκ των οποίων μέρος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την άρδευση ενώ οι υπόλοιπες να παραμείνουν σε εφεδρεία. Έργα όπως η αντικατάσταση του δικτύου μεταφοράς όπου είναι αναγκαίο θα συμβάλουν στην πλήρη εκμετάλλευση του διατιθέμενου νερού.

2) να γίνουν τα απολύτως αναγκαία έργα και παρεμβάσεις στην ανατολική ορεινή περιοχή του Νομού (όπου τα προβλήματα είναι σύνθετα και η επίλυσή τους δαπανηρή): **1)** βελτίωση των υδρομαστεύσεων, **2)** τοποθέτηση υδρομέτρων και αυστηρός έλεγχος, **3)** συχνή παρακολούθηση της μικροβιολογικής κατάστασης των νερών, **4)** εγκατάσταση

επάρκειας, **9)** κατασκευή φραγμάτων σε θέσεις που δεν επηρεάζονται από τη χρήση των φυτοφαρμάκων στην καπνοκαλλιέργεια (δύο προτεινόμενες είναι στο χείμαρρο Ποταμάκι κοντά στο Δημάριο για την ικανοποίηση της περιοχής Εχίνου και στο ρέμα Σωτάδη για την περιοχή Μύκης – Κενταύρου), **10)** κατασκευή λιμνοδεξαμενών για την ικανοποίηση των αρδευτικών αναγκών που σήμερα καλύπτονται από νερό ύδρευσης με άμεσες τις συνέπειες στην επάρκειά του, **11)** αντικατάσταση τού φθαρμένου εξωτερικού δικτύου και κατασκευή μεγαλύτερων δεξαμενών για την καλύτερη διαχείριση τού πόσιμου νερού.

3) να ληφθούν μέτρα προστασίας των πηγών και των γεωτρήσεων στη δυτική ορεινή περιοχή τού Νομού όπου η παροχή τής πηγής Κομνηνών είναι υπεραρκετή για την ικανοποίηση τής ζήτησης όλου τού πληθυσμού τού Δήμου και μπορούν να υπάρξουν σε εφεδρεία για το μέλλον οι υφιστάμενες γεωτρήσεις υπό την προϋπόθεση ότι θα κατασκευασθούν κεντρικό δίκτυο μεταφοράς και μεγαλύτερες δεξαμενές και θα απαγορευθεί η εγκατάσταση ρυπογόνων δραστηριοτήτων κοντά σ'αυτές.

Σάτρες ένα όνειρο δουλεμένο με πέτρα

στην κορυφή, ανταμείβει και με το παραπάνω την περιέργειά μας να δούμε από κοντά ένα χαρακτηριστικό δείγμα παραδοσιακού υπό εγκατάλειψη οικισμού, σαν κι αυτούς που κατά δεκάδες υπάρχουν στα βουνά της Ροδόπης... Αλλεπάλληλες οι έντονες πτυχές του εδάφους μέχρις όπου φθάνει το μάτι... Στον ορίζοντα, η κορυφογραμμή που «ενώνει» την Ελλάδα με τη Βουλγαρία και χαμηλά το ποτάμι των Σατρών «γλύφει» τους πρόποδες των βουνών στην πορεία του προς τα νότια... Εκεί βρίσκουμε και τον ηλικιωμένο κτηνοτρόφο Σουκρή Πίλε. Αυτός μαζί με τη σύζυγό του είναι οι μοναδικοί μόνιμοι κάτοικοι του Γιαννοχωρίου σήμερα. «Ο δρόμος έγινε» μάς λέει «μα τώρα πάει, είναι αργά, ο κόσμος έφυγε, τα παιδιά έφυγαν, εγώ γέρασα...»

Οι άλλοι οικισμοί δε διαφέρουν και πολύ από το Γιαννοχώρι. Μόνο στο Τέμενος βρίσκουμε κόσμο αρκετό – πλήν γερασμένο... Ο ηλικιωμένος Χουσεΐνκο Σαλή που «κρατάει» το καφενείο – μπακάλικο του χωριού μάς μιλάει για το παρελθόν και με τη θυμοσοφία που χαρακτηρίζει την ηλικία του αφήνει ένα ρητορικό ερώτημα αναπάντητο: «Έφυγαν οι νέοι και πήγαν κάτω στην πόλη... Τώρα για καλύτερα, για χειρότερα... Ποιός ξέρει;»

νότητα δεν διαθέτουμε την οικονομική ευχέρεια και τα τεχνικά μέσα που έχει ένας Δήμος παραδείγματος χάριν για να παρέμβουμε στο βαθμό που επιθυμούμε με έργα και δράσεις που θα άρουν όλα τα μειονεκτήματα και θα προβάλουν τα πλεονεκτήματα της περιοχής μας ώστε να ξαναζωντανέψει και να ευημερήσει οικονομικά» λέει ο Κοινοτάρχης Κίντζ Τζελάλ. «**Με τη βοήθεια της ΤΕΔΚ, της Νομαρχίας και της Περιφέρειας και μέσω των δυνατοτήτων που μάς δίνουν τα προγράμματα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση προσπαθούμε να θελιώσουμε τις συνθήκες. Σιγά σιγά το καταφέρνουμε αλλά θέλει πολύ δουλειά ακόμη. Στους άμεσους στόχους μας είναι οι αναπλάσεις στα χωριά και η συντήρηση και επισκευή των παραδοσιακών γεφυριών μας»** δηλώνει ο κ.Κίντζ και καταλήγει «**ο τόπος μας είναι ένας φυσικός παράδεισος και το γνωρίζουμε. Μπορεί να αναπτυχθεί οικότουριστικά γιατί το ενδιαφέρον από συλλόγους που ασχολούνται με τη φύση είναι ήδη μεγάλο. Ο κόσμος εδώ είναι φιλόξενος και ζεστός. Αλλά κάτι τέτοιο προϋποθέτει έναν μεγάλο προγραμματισμό για τις υποδομές, χρήματα για την προβολή και να κάνει κάποιος την αρχή! Οι ντόπιοι όμως διστάζουν τουλάχιστον προς το παρόν να κάνουν τέτοιου είδους επενδύσεις γιατί δεν γνωρίζουν αν θα αποδώσουν και τί θα τους αποδώσουν και έτσι μένουν προσκολλημένοι σ'αυτά που ξέρουν να κάνουν και κληρονόμησαν από τους πατεράδες τους, δηλαδή τον καπνό και την κτηνοτροφία».**

Οι εκτιμήσεις τού Προέδρου δεν είναι μακράν της πραγματικότητας...

Αλλά εμείς, όντας αστοί, διακρίνουμε τον πλούτο που μπορεί να προσφέρει η περιοχή στον επισκέπτη – αυτόν έστω που είναι διατεθειμένος να «ταλαιπωρηθεί» λιγάκι αναζητώντας την ψυχική ανάπαυλα στα «κρησφύγετα» της ιστορίας, της παράδοσης και της παρθένας φύσης...

Έτσι λοιπόν δεν μπορούμε παρά να προτείνουμε να ανέβει στο πανέμορφο χωριό των Σατραίων και από εκεί να ακολουθήσει είτε μία από τις πολλές πεζοπορικές διαδρομές είτε μία απ' αυτές που επιτρέπουν το αυτοκίνητο. Η γνωριμία με τους ανθρώπους, την πολιτιστική κληρονομιά και την χλωρίδα και πανίδα που θα συναντήσει και η ομορφιά των καταπράσινων βουνών με τους πετρόκτιστους οικισμούς και γεφύρια, θα τον ανταμείψει σίγουρα για την έλλειψη καταλύματος στην περιοχή – υπηρεσία που μπορεί άλλωστε να την έχει στη «βάση» του, την πόλη της Ξάνθης...

Βορειοανατολικά τού Δήμου Μύκης οριοθετείται η Κοινότητα των Σατραίων. Στους δεκατρείς οικισμούς που συνιστούν την Κοινότητα μένουν μόνιμα σήμερα διακόσιες οικογένειες, οι περισσότερες συγκεντρωμένες στα τρία κεφαλοχώρια: Σάτρες, Τέμενος και Ποταμοχώρι. Είναι, θα λέγαμε, οι άνθρωποι οι ριζωμένοι στη γή των προγόνων τους, οι καμωμένοι από αντοχές σκληρές να κρατήσουν με τη δική τους πεπερασμένη παρουσία τη ζωή σ'αυτή την πανέμορφη αλλά υπό εγκατάλειψη άκρη τού Νομού Ξάνθης.

Στην απογραφή τού 1981 καταμετρήθηκαν 2.300 κάτοικοι. Δέκα χρόνια μετά μειώθηκαν στους 1.300. Η απογραφή τού 2001 καταχωρεί ως πληθυσμό τής Κοινότητας Σατρών, 780 ανθρώπους. Για τους περισσότερους απ' αυτούς η νύκτη αποτελεί μακρινή ανάμνηση όπως ακριβώς ανήκει στο παρελθόν η εποχή που παρά τις μύριες όσες αντιξοότητες και την απομόνωση, ο τόπος τους γνώριζε περισσότερη ζωντάνια... Μιά ολόκληρη κοινωνικοϊστορική περίοδος που τέμνεται εγκάρσια από το φαινόμενο τής μετανάστευσης προσδιορίζοντάς την και συνάμα προδιαγράφοντας το μέλλον της... Τα ερημωμένα χωριά με τα εγκαταλειμμένα πέτρινα σπίτια είναι διάσπαρτα στο ορεινό τοπίο των Σατρών και πολύ συχνά δυσπρόσιτα.

Με οδηγό τον Ρετζέπ Καλλεντζή και υπό την πολύτιμη καθοδήγηση τού Κοινοτάρχη Κίντζ Τζελάλ φθάνουμε χάρις στο καποδιστριακό «4 επί 4» σε κάποια απ'αυτά: Ακραίο, Γιαννοχώρι, Δουργούτι, Τέμενος. Στο δρόμο μας πρέπει να

σκαρφαλώσουμε σε απόκρυμνες πλαγιές, να «χαθούμε» σε χαράδρες, να περάσουμε πάνω από τις καμάρες παλιών πέτρινων γεφυριών. Ονειρικής ομορφιάς τοπία ορεινά αποκαλύπτονται στα μάτια μας κάθε που το αυτοκίνητο στρίβει στον φιδογυριστό...ανώμαλο χωματόδρομο.

Ανεβαίνοντας κα-

τακόρυφα σχεδόν το ύψωμα τού Γιαννοχωρίου, όταν χάνεται η γή από το οπτικό μας πεδίο δεν μπορούμε ν' αποφύγουμε τη σκέψη πως ίσως θα' πρεπε να είχαμε προτιμήσει το παλιό - καλό και δοκιμασμένο (μέχρι και πρόπερσι που δεν υπήρχε δρόμος) από τους ντόπιους μέσο μεταφοράς, το μουλάρι... Η θέα όμως που μάς επιφυλάσσεται

Επιστρέφουμε στην έδρα τής Κοινότητας με τις εικόνες των παραδοσιακών πέτρινων σπιτιών και γεφυριών που συναντήσαμε παντού στη δραδρομή μας, να κατακλύζουν το μυαλό. Λες και τα πάντα εκεί είναι γεννημένα κατευθείαν από τα σπλάχνα των σκληρών βουνών. Κατασκευές από σκληροτράχηλους ανθρώπους, φτιαγμένους να «υποτάσσουν» στα μέτρα τους και συνάμα να υποτάσσονται σοφά στους κανόνες τού παιχνιδιού που θέτει η φύση για την ανάπτυξη τής ζωής... Έτσι επιβίωσαν για αιώνες εδώ πάνω οι Σατραίοι μέχρι που η σύγχρονοι όροι και απαιτήσεις τής οικονομίας εισέβαλαν βίαια στις κλειστές κοινωνίες τους για να γκρεμίσουν «πέτρα πέτρα» τον παραδοσιακό τρόπο ζωής τους...

Είναι αλήθεια πως εδώ πάνω λείπουν οι ανέσεις τού λεγόμενου μοντέρνου πολιτισμού και η έλλειψη αυτή βιώθηκε με τραγικό τρόπο από τους κατοίκους τής περιοχής: μέχρι πριν λίγα χρόνια, η τηλεφωνική συσκευή, ο ηλεκτρισμός ή οι δρόμοι ήταν πολυτέλεια. Πόσο μάλλον η ...ψυχαγωγία! Αυτό που όμως δεν «ενοχλούσε» ιδιαίτερα τους γέροντες, τους μαθημένους στη μοναχική, αποκλεισμένη – ειδικά τους χιονισμένους μήνες τού χειμώνα – διαβίωση, στάθηκε ικανή αφορμή και αιτία να διώξει τη νεολαία σε συνέργεια με την αναζήτηση βιοποριστικών πόρων άλλων από την παραδοσιακή μονοκαλλιέργεια

τού μασμά, προκειμένου να αναθρέψουν τις οικογένειές τους με όρους ποιότητας ζωής «ισότιμους» με των αστών.

Η συγκράτηση τού ανθρώπινου κεφαλαίου και η διαμόρφωση συνθηκών που να προσελκύουν τους νέους είναι ένας από τους στόχους τής Κοινοτικής Αρχής. «**Ως Κοι-**

